

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 92.153 van 11 januari 2001
in de zaak A. 84.140/VII-18.444.**

In zake : Marcel JACOBS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat G. VAN THUYNE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Tervurenlaan 268A

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat D. DE GREEF,
kantoor houdende te BRUSSEL,
G. Van Haelenlaan 8-10.

tussenkommende partijen :

1. de v.z.w. TERLAMEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaten M. BOES en W. MERTENS,
kantoor houdende te BERINGEN,
Scheigoorstraat 5,
2. de v.z.w. MOTORCLUB MAASLAND NEEROETEREN,
die woonplaats kiest bij
Advocaten P. GOOSSENS, H. SEBREGHTS en
Ch. JACQMAIN,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Mechelsesteenweg 33,
3. de v.z.w. GENKER KART VERENIGING,
die woonplaats kiest bij
Advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12.

verzoekster in tussenkomst :

de v.z.w. FEDERATIE VAN AMATEURS MOTO-
CROSSBONDEN VAN VLAANDEREN (F.A.M.
VLAANDEREN),
die woonplaats kiest bij
Advocaat K. GEELLEN,
kantoor houdende te HASSELT,
Gouverneur Roppesingel 131.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Marcel JACOBS op 17 mei 1999 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van artikel 217 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 1999 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 31 oktober 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 30 november 2000;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat V. RAMPELBERG die, loco Advocaat G. VAN THUYNE verschijnt voor verzoeker, van Advocaat D. DE GREEF, die verschijnt voor de verwerende partij, van Advocaat W. MERTENS, die verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, van Advocaat H. SEBREGHTS, die verschijnt voor de tweede tussenkomende partij, van Advocaat T. DEWANDRE die, loco Advocaat M. DENYS verschijnt voor de

derde tussenkomende partij, en van Advocaat K. GEELEN, die verschijnt voor verzoekster in tussenkomst;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de Auditeur-generaal;

1. De rechtspleging

1.1. Overwegende dat de v.z.w. TERLAMEN, de v.z.w. FEDERATIE VAN AMATEURS MOTOCROSSBONDEN VAN VLAANDEREN (F.A.M. VLAANDEREN), de v.z.w. MOTORCLUB MAASLAND NEEROETEREN (afgekort als MC MAASLAND NEEROETEREN) en de v.z.w. GENKER KART VERENIGING met afzonderlijke verzoekschriften, respectievelijk van 24 juni 1999, 8 juli 1999, 10 november 1999 en 10 november 1999 hebben verzocht om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen;

1.2. Overwegende dat de eerste tussenkomende partij, de v.z.w. TERLAMEN, een permanente omloop voor motorvoertuigen exploiteert te Heusden-Zolder; dat de tweede tussenkomende partij zelf motorsportwedstrijden organiseert en allerhande initiatieven neemt ter bevordering van die sport; dat de derde tussenkomende partij naar eigen zeggen "sinds jaar en dag" een kartcircuit exploiteert te Genk; dat aangezien die tussenkomende verenigingen zich rechtstreeks inlaten met de gemotoriseerde sportbeoefening, zij voldoende belang hebben om tussen te komen in voorliggend geding dat

betrekking heeft op een wijziging van de in Vlarem II vastgestelde sectorale milieuvoorwaarden voor de exploitatie van omlopen voor motorvoertuigen; dat hun verzoek tot tussenkomst kan worden ingewilligd;

1.3. Overwegende, wat het verzoek tot tussenkomst van de v.z.w. F.A.M. VLAANDEREN betreft, dat bij het verzoekschrift tot tussenkomst een verklaring is gevoegd uitsluitend ondertekend door de secretaris van genoemde v.z.w, waarin hij "bevestigt" dat de v.z.w. F.A.M. VLAANDEREN beslist heeft om vrijwillig tussen te komen in onderhavige schorsingsprocedure; dat luidens artikel 18 van de bekendgemaakte statuten van de v.z.w. F.A.M. VLAANDEREN het aan haar raad van beheer toekomt te beslissen om in rechte te treden en dat luidens artikel 17 van dezelfde statuten de notulen van elke vergadering van de raad van beheer dienen te worden ondertekend door de voorzitter en door de secretaris, hetgeen te dezen niet is geschied; dat ter terechtzitting de raadsman van de v.z.w. F.A.M. VLAANDEREN verklaart zijn cliënten daaromtrent om uitleg te hebben gevraagd, maar dat hij die niet heeft gekregen; dat dienvolgens de v.z.w. F.A.M. VLAANDEREN in gebreke is gebleven aan te tonen dat het bevoegd orgaan de beslissing heeft genomen om in voorliggende schorsingsprocedure tussen te komen; dat haar verzoek tot tussenkomst dan ook onontvankelijk is;

2. De ontvankelijkheid van de vordering

Overwegende dat de verwerende en de tussenkomende partijen ten aanzien van de vordering tot schorsing verscheidene excepties van niet-ontvankelijkheid opwerpen; dat er vooralsnog geen noodzaak bestaat om over de opgeworpen excepties uitspraak te doen; dat een onderzoek van en een uitspraak over die excepties alleen nodig is indien zou komen vast te staan dat de

grondvoorwaarden voor het toewijzen van de schorsing vervuld zijn; dat hierna zal blijken dat die grondvoorwaarden niet zijn vervuld;

3. Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel

3.1. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.2. Overwegende, wat de tweede door artikel 17, § 2, gestelde voorwaarde betreft, dat verzoeker in zijn verzoekschrift betoogt wat volgt :

"1. De onmiddellijke tenuitvoerlegging van het besluit berokkent op evidente wijze moeilijk te herstellen schade aan het milieu. Dat maatregelen ter beperking van geluidshinder tot het arsenaal der milieubeschermende regels behoren, behoeft geen betoog. Verzoeker zette reeds uiteen dat het circuit bijzonder ongunstig ligt t.a.v. de omringende zones : woonparken, een natuurgebied, een natuurreservaat en een bosgebied omringen de omloop.

De bestreden bepaling stapt af van het systeem van geluidsnormen die bij wijze van sectorale norm worden opgelegd, ten gunste van een systeem waarbij deze normen in de individuele vergunning worden opgelegd.

Verzoeker realiseert zich dat deze normen hic et nunc uit de voor het race-circuit afgeleverde vergunning wel degelijk blijken (zie overigens Verzoeksters feiten uiteenzetting). De huidige exploitatievergunning vervalt evenwel per 22 december 1999. De (her)vergunningsprocedure is momenteel aan de gang; dit impliceert meteen dat Verzoeker er belang bij heeft dat de bestreden bepaling nog hangende de hervergunningsprocedure wordt geschorst.

2. Incidenten van milieuverontreiniging en milieuschade zijn uit de aard moeilijk te herstellen nadelen die niet op adequate wijze vatbaar zijn voor pecuniaire vergoeding (BOCKEN, H., Het aansprakelijkheidsrecht als sanctie tegen de verstoring van het leefmilieu, 1979, nr. 47-56, nr. 68 en nr. 88-95; BOCKEN, H., 'Aansprakelijkheid voor milieuschade', R.W., 1987-88, 1269-1280; zie tevens VAN OEVELEN, A., 'Objectieve aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door milieuverontreiniging volgens het Belgisch recht', in BRAAMS, W., VAN OEVELEN, A. en STURMS, W., Risico-aansprakelijkheid voor milieuschade, 1991, 91-133).

3. Het nadeel dat objectief bekeken aan de omgeving en omwonenden, waaronder Verzoeker, kan worden berokkend door de onmiddellijke tenuitvoerlegging, door de exploitatie van een circuit voor motorvoertuigen in afwijking van de vroegere minimale exploitatievoorwaarden uit VLAREM II, zonder de geëigende en gepaste (minimale) gelijkwaardige waarborgen, verantwoordt de schorsing van een besluit dat na een ontoereikend onderzoek, op basis van een onvolledig dossier, op onzorgvuldige en onwettige wijze, nalaat om minimale gelijkwaardige garanties voor een veilige, aanvaardbare en milieuconforme exploitatie op te leggen (R.v.St., COOM(M)BS, nr. 40.758, 19 oktober 1992, A.P.M., 1992, 194; R.v.St., ASBL pour (la) sauvegarde et (le) respect de l'environnement (du) Pays de Herve, nr. 40.621, 7 oktober 1992, A.P.M., 1992, 190).

4. Dit is des te meer het geval nu de exploitant van het circuit in het verleden blijkt heeft gegeven van een verregaande miskennis van de verzuchtingen van omwonenden, de belangen van het omringende leefmilieu of zelfs van de milieuwetgeving.

Daarenboven worden geregeld inbreuken op de toegelaten maximum emissie- en immissienormen genoteerd (dossier Verzoeker, stuk 10).

Bij het uitblijven van de schorsing van de onwettige bepaling, dat de exploitant zijn hinderlijke exploitatie toestaat, zonder deze met de nodige gelijkwaardige beschermingsmaatregelen te omringen, dreigt Verzoeker eens te meer het gelag te betalen. Zonder voorafgaande schorsing kan de enkele annulatie niet volstaan om aan Verzoeker genoegzaam herstel van het door het bestreden besluit teweeggebrachte nadeel te waarborgen.

5. Tot slot verwijst Verzoeker naar uw Raads beslissing d.d. 5 oktober 1994 (R.v.St., nr. 49.440, GRÉGOIRE, 5 oktober 1994) evenals deze d.d. 29 april 1999 (nr. 80.018, JACOBS) waar uw Raad expliciet, onder verwijzing naar artikel 23, 3e lid, 4° G.W., het bestaan van een ernstig en moeilijk te herstellen nadeel aanvaardde, indien een bestreden besluit inbreuk maakt op het fundamentele (sic) recht, zoals gewaarborgd door genoemde grondwetsbepaling.

7. (lees : 6.) Bij wijze van besluit staat vast dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit een moeilijk te herstellen nadeel kan berokkenen, aan de omgeving, aan het leefmilieu, aan de omwonenden en in concreto aan Verzoeker en zijn belangen";

3.3. Overwegende dat door de bestreden bepaling aan artikel 5.32.10.1 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II) een nieuwe derde paragraaf wordt toegevoegd die luidt als volgt :

"Tenzij anders vermeld in de milieuvergunning zijn de geluidsnormen, bedoeld in hoofdstuk 4.5, niet van toepassing op de inrichtingen bedoeld in § 1.

De exploitant treft de nodige maatregelen om de geluidsproductie aan de bron en de geluidsoverdracht naar de omgeving te beperken en vermeldt deze in een register. Ook de controle en de wijze van controle op de maatregelen wordt in het register vermeld. Naargelang van de omstandigheden en technologische verantwoorde mogelijkheden volgens de huidige stand van de techniek wordt hierbij gebruik gemaakt van de oordeelkundige schikking van de geluidsbronnen, geluidsarme installaties, geluidsisolatie en/of absorptie en/of afscherming";

dat hoofdstuk 4.5. van Vlarem II handelt over de milieuvoorwaarden met betrekking tot beheersing van de geluidshinder; dat de bepalingen van dat hoofdstuk onder meer geluidsnormen bevatten die bij de exploitatie van vergunningsplichtige inrichtingen moeten worden gerespecteerd en dat die in principe van toepassing zijn op alle ingedeelde inrichtingen; dat het bestreden artikel 217 impliceert dat de tot dan toe algemeen geldende geluidsnormen van hoofdstuk 4.5. van Vlarem II voortaan niet meer automatisch van toepassing zijn op omlopen voor motorvoertuigen; dat verzoeker, die in de onmiddellijke nabijheid van de omloop van de eerste tussenkomende partij woonachtig is, kan worden bijgetreden in zijn stelling dat daardoor voor omwonenden van omlopen voor motorvoertuigen een in een reglementair besluit vastgelegde waarborg wegvalt; dat, evenwel, het

niet is uitgesloten dat de geluidsnormen van hoofdstuk 4.5. van Vlarem II in de individuele milieuvergunningen worden opgelegd; dat blijkens het betoog van verzoeker hij zijn moeilijk te herstellen ernstig nadeel hoofdzakelijk vindt in het feit dat de op het ogenblik van het indienen van zijn vordering geldende exploitatievergunning voor de omloop Terlamen-Zolder zou komen te vervallen op 22 december 1999, dat de hervergunningsprocedure voor die omloop aan de gang was en hij vreesde dat in de nieuwe milieuvergunning niet de nodige waarborgen voor de beperking van de geluidshinder zouden worden opgenomen en hij alsdan ook geen beroep meer zou kunnen doen op de tot dan toe algemeen geldende geluidsnormen van Vlarem II; dat wordt vastgesteld dat inmiddels bij ministerieel besluit van 7 januari 2000 aan de v.z.w. TERLAMEN een nieuwe milieuvergunning werd toegekend voor het exploiteren van genoemde omloop; dat daarin diverse geluidsnormen en andere maatregelen ter beperking van de geluidshinder werden opgelegd; dat verzoeker die vergunning niet heeft bestreden, omdat, zoals ter terechtzitting is gebleken, hij zich kan verzoenen met de in die vergunning opgelegde normen en maatregelen; dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat het niet de bedoeling is van de verwerende partij om die opgelegde normen en maatregelen in de nabije toekomst in minder strenge zin te wijzigen; dat indien dit toch het geval zou zijn, niets verzoeker belet om die wijziging te bestrijden en desgevallend de schorsing van de tenuitvoerlegging ervan te vorderen; dat de concrete omstandigheden van de zaak in acht genomen, het risico vanwege verzoeker op een moeilijk te herstellen ernstig nadeel door de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit als hypothetisch te beschouwen is;

3.4. Overwegende dat derhalve aan de tweede voorwaarde gesteld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan; dat die vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De verzoeken tot tussenkomst van de v.z.w. TERLAMEN, de v.z.w. MOTORCLUB MAASLAND NEEROETEREN (afgekort als MC MAASLAND NEEROETEREN) en de v.z.w. GENKER KART VERENIGING in het administratief kort geding worden ingewilligd.

Artikel 2.

Het verzoek tot tussenkomst van de v.z.w. FEDERATIE VAN AMATEURS MOTOCROSSBONDEN VAN VLAANDEREN (F.A.M. VLAANDEREN) wordt niet ingewilligd.

Artikel 3.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 4.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tussenkomsten, bepaald op vijftienduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partijen, elk voor een derde.

De kosten van het verzoek tot tussenkomst, bepaald op vijfduizend frank, komen ten laste van verzoekster in tussenkomst.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op elf januari tweeduizend en een, door
de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	L. LAVRYSEN,	staatsraad,
Mevr.	A.-M. GOOSSENS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A.-M. GOOSSENS.

M.-R. BRACKE.